

Sygn. akt IV U 651/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2016r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania H. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 4 kwietnia 2016r. znak: (...)

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 651/16

UZASADNIENIE

Ubezpieczona H. T. odwołała się od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 4 kwietnia 2016r., znak (...), odmawiającej jej przeliczenia emerytury. Skarżąca domagała się przyznania dodatku z tytułu wieloletniej pracy w warunkach szkodliwych.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, wskazując na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.; dalej: ustawa emerytalna). Wyjaśniono, że ubezpieczona ma przyznane prawo do emerytury od dnia 7 marca 2008r. Do stażu ubezpieczenia uwzględniono skarżącej okres zatrudnienia ujęty w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona urodziła się w dniu (...), zatem powszechny wiek emerytalny (60 lat i 1 miesiąc – art. 24 ust. 1a pkt 2 ustawy emerytalnej) ukończyła w dniu (...) 2013r.

W okresie od dnia 22 kwietnia 1985r. do dnia 6 marca 2008r. ubezpieczona była zatrudniona w (...) S.A. w M.. Za okres tego zatrudnienia pracodawca wydał skarżącej świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 9 grudnia 2015r., w którym zaznaczono wykonywanie tego rodzaju pracy w okresach od dnia 6 maja 1985r. do dnia 4 stycznia 1987r., od dnia 15 czerwca 1987r. do dnia 30 kwietnia 1994r. i od dnia 1 do 30 kwietnia 2007r., tj. łącznie 8 lat, 7 m-cy i 16 dni.

Decyzją z dnia 19 lutego 2008r. znak (...) -1/20/E przyznano skarżącej prawo do emerytury od dnia 7 marca 2008r., tj. od dnia zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, przy czym wypłatę świadczenia wstrzymano z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Decyzją z dnia 3 kwietnia 2008r. znak (...) -1/20/E ponownie obliczono emeryturę i

podjęto wypłatę tego świadczenia od dnia 7 marca 2008r. przy obliczaniu wysokości emerytury (wg „starych” zasad) uwzględniono do stażu ubezpieczenia m.in. cały okres zatrudnienia w (...) S.A. w M., w tym w części jako okresy składkowe (20 lat, 11 m-cy i 18 dni) i w części jako okresy nieskładkowe. Do emerytury nie przyznano żadnych dodatków.

Decyzją z dnia 15 marca 2013r. znak (...) przyznano ubezpieczonej prawo do emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego. Świadczenie obliczono wg „nowych” zasad. Wypłaty emerytury nie podjęto, gdyż okazało się ono mniej korzystne od świadczenia przyznanego przywołaną wyżej decyzją z dnia 19 lutego 2008r. We wniosku o przyznanie tej emerytury ubezpieczona nie zaznaczyła, aby domagała się emerytury z rekompensatą.

Wnioskiem z dnia 24 marca 2016r. ubezpieczona wystąpiła o przeliczenie emerytury, załączając świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach. Wskutek tego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, którą oparł na art. 114 ustawy emerytalnej. Zawarty w odwołaniu nowy wniosek o przyznanie dodatku za pracę w warunkach szkodliwych został rozpoznany kolejną decyzją odmowną – z dnia 6 maja 2016r. znak (...).

(bezsporne, ponadto świadectwo pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, wnioski, raport ustalenia uprawnień do świadczenia i decyzje w aktach ZUS: k.121-124, 139-141, 149-153, 384-386 i 394 pliku emerytalnego z 2008r. oraz k.1-2 i 30-31 pliku emerytalnego z 2013r.)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy w zakresie wystarczającym dla rozstrzygnięcia nie był przedmiotem sporu, został ustalony na podstawie wskazanych wyżej dokumentów.

Co do meritum odwołania rozważania należy rozpocząć od podkreślenia, że postępowanie sądowe z odwołania od decyzji organu rentowego ma charakter kontrolny, co ogranicza kognicję Sądu do zakresu sprawy objętego zaskarżoną decyzją. Ubezpieczona zainicjowała postępowanie wnioskiem o ponowne przeliczenie emerytury przyznanej decyzją z dnia 19 lutego 2008r. z uwzględnieniem okresu pracy w warunkach szkodliwych. We wniosku zawarto stwierdzenie, że okres pracy w warunkach szkodliwych nie był uwzględniony. Mając na uwadze, że wszystkie trzy okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymienione w świadectwie wykonywania takich prac z dnia 9 grudnia 2015r., zostały uwzględnione do stażu skarżącej już przy pierwszym obliczaniu emerytury przyznanej decyzją z dnia 19 lutego 2008r., organ rentowy prawidłowo przyjął, że nie zachodzą w sprawie nowe okoliczności, które mogłyby być podstawą przeliczenia emerytury. Wynika to z art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej, który stanowi, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Trzeba też wyjaśnić, że gdyby nie do końca jasno sformułowany wniosek o przeliczenie emerytury potraktować od razu jako wniosek o przyznanie dodatku za pracę w warunkach szczególnych (czy szkodliwych, którego to określenia używa skarżąca), to również nie zachodziłyby podstawy do przeliczenia emerytury. Obecnie obowiązujące przepisy, podobnie zresztą jak przepisy obowiązujące w dacie nabycia przez skarżącą tejsze emerytury (wbrew stanowisku ubezpieczonej jest to emerytura „wcześniejsza”, przyznana w niższym wieku emerytalnym niż wiek powszechny na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 46

ust. 1 ustawy emerytalnej), nie przewidują dodatku za pracę w warunkach szczególnych czy warunkach szkodliwych. Dodatki do emerytur wymienione zostały w art. 75 i 76 ustawy

emerytalnej i są to tylko dodatek pielęgnacyjny i dodatek dla sierot zupełnych. Nie są też przewidziane żadne zasady korzystniejszego niż zwykły uwzględniania w stażu emerytalnym okresów pracy w szczególnych warunkach, z wyjątkiem okresów pracy górniczej wykonywanej pod ziemią (art. 52 ust. 1 ustawy emerytalnej). Co do świadczeń z ubezpieczenia społecznego jedynymi formami skorzystania z pracy w szczególnych warunkach innej niż praca górnicza są obecnie prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym niż wiek powszechny (art. 184 ustawy emerytalnej)

oraz prawo do emerytury pomostowej i prawo do rekompensaty, czyli zwiększenia kapitału początkowego (art. 1 ust. 1 pkt 1, art. 2 pkt 5, art. 4 i art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, obecnie Dz.U. z 2015r. poz. 965 ze zmianami), gdzie w każdym wypadku warunkiem nabycia tychże uprawnień jest wykazanie co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a więc stażu prawie dwukrotnie dłuższego od powoływanego przez ubezpieczoną w rozpatrywanej sprawie. Co do prawa do rekompensaty nie sposób zresztą pominąć, że wysokość emerytury, której przeliczenia domaga się skarżąca, nie zależy od wysokości kapitału początkowego, gdyż została obliczona wg „starych” zasad, tj. na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej.

W opisanej sytuacji skarżącej nie przysługiwało prawo do wnioskowanego przeliczenia emerytury. Musiało to skutkować oddaleniem odwołania na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc.